

Kommissorie

Mål og motivation

Baggrund

Den centrale del af Limfjorden har det stadig skidt natur- og miljømæssigt.

Derfor fastlægger udkastet til vandområdeplaner (VP3 II) også en meget stor indsats for at fjerne tillægsstoffer af primært kvælstof fra oplandet. Samtidig er der et stigende og bredt forankret lokalt ønske om at få en ren fjord. En fjord, der som et attraktivt naturområde med høj biodiversitet, kan være udgangspunkt for friluftsliv, natur- og rekreative interesser.

Fjordens dårlige tilstand er baggrunden for, at Viborg Kommune, sammen med de 10 oplandskommuner (Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Mariagerfjord, Randers, Rebild, Silkeborg, Skive, Vesthimmerland og Viborg) og Limfjordsrådet og med inddragelse af de relevante interessenter, nu i flere år har arbejdet med en række initiativer i, og i oplandet til, den centrale del af Limfjorden. Initiativer, der skal forbedre natur og miljøforhold i fjorden og også i flere tilfælde indgår som en del af kommunernes arbejde med den grønne omstilling.

Som et resultat af det hidtidige arbejde foreligger nu bl.a. Viborg Kommunes "*Handleplan for naturgenopretning af Hjarbæk Fjord*", udarbejdet af Hjarbæk Fjord arbejdsgruppen ([Naturgenopretning - Hjarbæk Fjord - Viborg Kommune](#)), og ikke mindst rapporteringer fra Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden i 2023 og 2024 ([Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden - Viborg Kommune](#)).

Kystvandrådets rådgivning og anbefalinger fra 2023 har sat tydelige aftryk både i "*Akutpakke til forbedring af vandmiljøet*" og i "*Aftale om Implementering af et Grønt Danmark*".

Arbejdet med blandt andet Limfjordsrådets Masterplan, erfaringer fra Viborg Kommunes *Handleplan for naturgenopretning af Hjarbæk Fjord*, udarbejdet af Hjarbæk Fjord arbejdsgruppen, og Skive Kommunes arbejde med en række miljø og klimaprojekter i oplandet til Skive Fjord og Lovns Bredning har desuden vist os, at samarbejde på tværs, lokal inddragelse og dialog kombineret med en neutral faglig forankring ikke alene øger succesraten med realisering af konkrete projekter, men også øger realiseringstempoet.

På den baggrund og med udgangspunkt i kystvandrådets ønske om at fortsætte sit arbejde vil de 10 oplandskommuner (Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Mariagerfjord, Randers, Rebild, Silkeborg, Skive, Vesthimmerland og Viborg) viderefører Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden i 2025 – 2027.

Mål

Det overordnede mål med det fortsatte arbejde i Kystvandrådet for den centrale del af Limfjordens 2025 - 2027 er at:

- Fastholde en lokal forankring, implementering og prioritering af virkemidler ved realiseringen af den statslige vandområdeplan for den centrale del af Limfjorden
- Fortsætte og forstærke en bredt forankret lokal og kommunal indsats for en bedre natur- og miljøtilstand i den centrale del af Limfjorden
- Bidrage til den samlede grønne omstilling i oplandet med tydelig hensyntagen til de centrale elementer i Aftale omkring Grønt Danmark

Organisering af kystvandrådets arbejde

Organisering

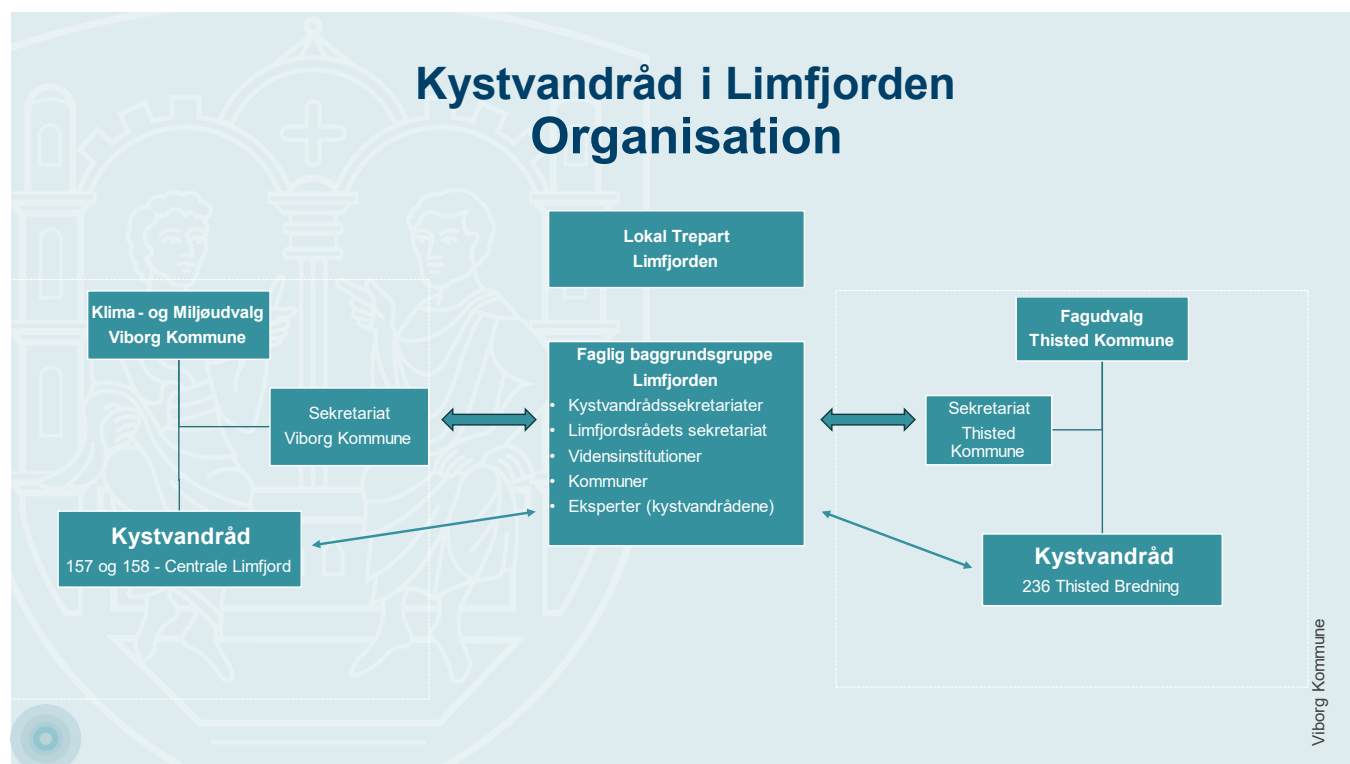
I forlængelse af arbejdet i Limfjordsrådet og den Lokale Trepert Limfjorden har de 10 oplandskommuner besluttet, at opfordre de organisationer, der deltog i Kystvandrådet fjorden centrale del af Limfjorden i 2023 og 2024, til at deltage i en videreførelse af Kystvandrådet for Limfjordens centrale del.

Ved Limfjordens centrale del forstås vandområdeplanernes delområde 157: Bjørnsholm Bugt, Riisgårde Bredning, Lovns Bredning og Skive Fjord og delområde 158: Hjarbæk Fjord.

Der er aftalt nedenstående overordnede organisering af arbejdet:

- **Ansøger:** Viborg Kommune ansøger på vegne af de øvrige kommuner
- **Politisk styregruppe:** Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg er politisk styregruppe for kystvandrådet
- **Kystvandrådet:** Rådet sammensættes af:
 1. Relevante landsdækkende og lokale erhvervsorganisationer
 2. Repræsentanter for forsyningsselskaberne i oplandet
 3. Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, eller som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser
 4. Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål eller i øvrigt er knyttet til interesser forbundet med beskyttelse og benyttelse af vand
- **Projektledelse:** Viborg kommune
- **Kystvandrådets sekretariat:** Viborg Kommune varetager sekretariatsopgaven, med bidrag fra Limfjordsrådets sekretariat
- **Faglig baggrundsgruppe:** Til sekretariatet knyttes en faglig baggrundsgruppe med repræsentanter for de berørte kommuner. Til gruppen knyttes desuden eksperter og vidensinstitutioner, der, i forbindelse med kystvandrådernes arbejde og arbejdet med den lokale grønne trepart, indgår i projekter og undersøgelser i Limfjorden og dens opland samt repræsentanter udpeget af kystvandrådene i Limfjorden

Samlet kan organiseringen af kystvandrådsarbejdet i Limfjorden skitseres som vist nedenfor.

Politisk styregruppe

Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg har på vegne af de 10 kommune i oplandet til den centrale del af Limfjorden det politiske ansvar for gennemførelse af kystvandrådets opgaver.

Kystvandrådet

Viborg Kommune indbyder på vegne af de 10 kommuner interessenter fra Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden i 2023 - 2024 til at fortsætte samarbejdet i et lokalt partnerskab om et kystvandråd for den centrale del af Limfjorden 2025 - 2027.

Sammensætningen af kystvandrådet i 2023 - 2024 skete på baggrund af indkomne interesselikendegivelser og opfordringer til at nedsætte et kystvandråd og i overensstemmelse med statens vejledning for sammensætningen.

De statsligt fastlagte rammer for hvem, der kan deltage i kystvandrådsarbejdet i 2025 – 2027, er ikke ændret. For at fastholde kontinuiteten, det gode samarbejde og den gensidige tillid i kystvandrådet, foretages der ikke en fornyet udpegning af organisationer og foreninger til kystvandrådet, og kystvandrådet fortsætter i 2025-2027, med den hidtidige sammensætning.

Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg og Limfjordsrådets formandskab har hver en observatørpost med taleret i kystvandrådet.

Kystvandrådet får på den baggrund nedenstående sammensætning.

Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden	
Organisation/forening	Repræsentant
Skive Vand	Ivan Drejer
Dansk Akvakultur	Rasmus Wittrup
Agillix	Carl Christin Pedersen
Landboforeningen Midtjylland	Jakob Gade
Fjordland	Lars Kristensen
Foreningen Muslingeerhvervet	Henrik Nielsen
Dansk Skovforening	Anders Ahrenfeldt
Danske Vandløb	Lars Olsen
Klimafonden Skive	Anne Mette S. Langvad
LAG Skive-Viborg	Claus Bo Andreasen
Fjordklyngen	Hans-Kurt Tougaard
Danmarks Naturfredningsforening	Gorm Wæhrens
Dansk Ornitologisk Forening	Poul Blicher Andersen
Jæggerådene i Skive og Viborg	Anders Poulsen
Limfjordens Sejlsport	Jens Kofoed
Limfjordssammenslutningen	Aage Grynderup
Hjarbæk Sjægtelaug	Claus Skodborg Nielsen
Friluftsrådet Limfjordsyd	Peter N. R. Madsen
Danmarks Sportsfiskerforbund	Henrik Ravn

Observatører	
Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg	Eva Pinnerup
Limfjordsrådets formandskab	Henrik Dalgaard Christensen

Der er således en ligelig repræsentation af organisationer og foreninger, der varetager forskellige interesser i forhold til vandplanlægning.

Kystvandrådet udpeger en **forperson/talsperson** på sit 1., konstituerende, møde.

Kystvandrådets sekretariat

Kystvandrådets sekretariat har det administrative ansvar i forhold til nedsættelsen af kystvandrådet og ansøgningsprocessen til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), er ansvarlige for gennemførelse af projektet og varetager sekretariatsbetjeningen af kystvandrådet.

Kystvandrådets sekretariat leder kystvandrådets møder i samråd med rådets **forperson/talsperson**.

Sekretariatet bemandes med en projektleder og projektmedarbejdere fra Viborg Kommune og med bidrag fra Limfjordsrådets sekretariat.

Faglig baggrundsgruppe

Der oprettes en fælles faglig baggrundsgruppe for kystvandråd i Limfjordens opland. Det sker for at sikre sammenhæng og synergimuligheder på tværs af fjord og opland og så gruppen kan understøtte det faglige analyse- og undersøgelsesarbejde i Limfjorden som helhed.

Gruppen sammensættes af repræsentanter fra:

1. Kystvandrådenes sekretariater
2. Limfjordsrådets sekretariat
3. Vidensinstitutioner og eksperter, der indgår i projekter og undersøgelser i Limfjorden og dens opland i forbindelse med kystvandrådenes arbejde og arbejdet med den lokale grønne trepart
4. Kommunale teknikere
5. Teknikere indstillet af kystvandrådets medlemmer. Det forudsættes, at mindst ét medlem repræsenterer jordbrugserhverv

Gruppens sammensætning er dynamisk og afgøres konkret af Kystvandrådenes sekretariater og Limfjordsrådets sekretariat med udgangspunkt i dagsordenen for det aktuelle møde.

Plan for udførelse

Kystvandråd

Kystvandrådet skal overordnet set tilvejebringe lokal forankret viden af relevans for løsningen af opgaverne i den Lokale Trepert Limfjorden. Kystvandrådets vil opfylde målene for sit arbejde gennem en indsats på følgende områder:

- Rådgive den Lokale Trepert Limfjorden om udarbejdelse og realisering af omlægningsplaner. Det kan bl.a. ske ved at:
 - Identificere konkrete projektområder, hvor man kan lave udtagnings- eller naturprojekter og spille disse ind til omlægningsplanerne
 - Virke som ambassadører for indsatsen og bidrage til at skabe en fælles forståelse for de lokale udfordringer i kystvandet og dermed forankre ansvar og generere ejerskab i lokalsamfundet
- Pege på supplerende virkemidler, der kan fremskynde forbedring i fjordens tilstand, f.eks. ved:
 - Identificere og undersøge om der kan være andre muligheder for næringsstofreduktioner, end udtagning af jord
 - Søge og udføre konkrete forsøgsprojekter, der f.eks. afprøver konkrete indsatser, viser effekt af supplerende virkemidler, udvikler værktøjer etc.

Kystvandrådets rådgivning om oplandet til den centrale del af Limfjorden forelægges skriftligt for den Lokale Trepert Limfjorden, på dennes møder, i overensstemmelse med den nedenfor skitserede proces- og tidsplan for udarbejdelse af omlægningsplanen.

Den Lokale Trepert Limfjorden forelægges ovenstående oplæg til samarbejde på et kommende møde.

Kystvandrådets sekretariat

Sekretariatet skal:

- Udarbejde udkast til kommissorie for kystvandrådets arbejde
- Udarbejde oplæg til politisk behandling i de enkelte kommuner af kystvandrådets nedsættelse og udkast til kommissorie for kystvandrådets arbejde
- Udarbejde udkast til forretningsorden for kystvandrådet
- Udarbejde dagsorden og referat for kystvandrådets møder i dialog med kystvandrådets forperson
- Leder kystvandrådets møder i samråd med rådets **forperson/talsperson**
- Lede møderne i den faglig baggrundssgruppe
- Udarbejde dagsorden og referat for møder i den faglig baggrundssgruppe
- Ved tilrettelæggelsen af arbejdet sikre, at kystvandrådene inddrages i arbejdet og diskussionen af de leverancer, som sendes til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV)
- Udarbejde oplæg til Kystvandrådets rådgivning af den Lokale Trepert Limfjorden
- Udarbejde oplæg til ansøgning om forsøgsprojekter mv.
- Udarbejde oplæg til rapportering til SGAV
- Udarbejde oplæg til samlet evaluering for det treårige arbejde

Faglig baggrundsgruppe

Den faglige baggrundsgruppe har følgende opgaver:

1. Indgå i definition og rammesætning af vidensinstitutioner og konsulents opgaver herunder oplæg til forsøgsprojekter
2. Efter behov indgå i løbende drøftelser med de tilknyttede vidensinstitutioner og konsulenter

3. Fagligt validere og indarbejde lokal forankret viden af relevans for ovenstående punkter.

Baggrundsgruppen kan efter behov i forhold til løsningen af gruppens opgaver nedsætte arbejdsgrupper med fokus på relevante emner.

Det vil desuden være muligt efter behov at indkalde lokalt forankret viden fra f.eks. oplandskonsulenter og Naturstyrelsen.

Tidsplan

Projektperioden forløber fra den 7. maj 2025 til den 1. september 2027.

Kystvandrådets første konstituerende møde afholdes medio august 2025.

Der rapporteres hvert år til SGAV om følgende:

1. Status på samarbejdet med de lokale treparter om omlægningsplaner.
2. Konklusioner på analyse af kystvandenens udfordringer.
3. Status på eventuelt opstartede forsøgsprojekter den 31. 12.

Der udarbejdes samlet evaluering for det treårige arbejde ved projektperiodens afslutning i 2027

Formidling af kystvandrådets arbejde

Der er oprettet en hjemmeside hvor kystvandets arbejde, i form af dagsordner, referater, mødemateriale og rådgivning, kan følges

Hjemmeside: [Kystvandråd - den centrale del af Limfjorden - Viborg Kommune](#)

Økonomi

SGAV har givet tilsagn på 3.445.000 kr. i projektperiode 2025 – 2027. Hertil kommer økonomi knyttet til imødekomne ansøgninger om konkrete forsøgsprojekter.